XUNTA ELECTORAL DE GALICIA

Asunto: Acordo da Xunta Electoral de Galicia, do 1 de febreiro de 2024, polo que se resolve a denuncia da representación da candidatura do Partido Popular (PP) no partido xudicial de Pontevedra solicitando a incoación do correspondente procedemento sancionador contra D. Abel Losada Álvarez, Subdelegado do Goberno en Pontevedra, por unha posible infracción do artigo 50.2 LOREX (RE 355/2024).

A Xunta Electoral de Galicia, á vista dos seguintes

Antecedentes

1.O 29 de xaneiro de 2024, tivo entrada no rexistro do Parlamento de Galicia un escrito da representante da candidatura do Partido Popular (PP) no partido xudicial de Pontevedra, no que formaliza denuncia contra D. Abel Losada Álvarez, Subdelegado do Goberno en Pontevedra, por unha posible infracción do artigo 50.2 da Lei orgánica 5/1985, do 19 de xuño, do réxime electoral xeral (LOREX), solicitando a admisión da denuncia e a incoación do correspondente procedemento sancionador. Os feitos denunciados derivan da visita pública que o Sr. Losada realizou o día 25 de xaneiro de 2024 ao Concello de Caldas de Rei, na cal efectuou diversas declaracións, que segundo se sinala, se recolleron na web do Ministerio de Política Territorial e Memoria Democrática, así como en diversos medios de comunicación. A denunciante resalta, entre outras as seguintes declaracións e publicacións realizadas:

"... Abel Losada valoró esta intervención muy reclamada desde el Ayuntamiento y que esperamos que permita devolver la carretera a unas condiciones óptimas durante bastante tiempo..."; "...El subdelegado también repasó las iniciativas del Gobierno de España en el término municipal relativas al desarrollo del suelo industrial, mejora de las infraestructuras y colaboración en materia cultural..."; "...El subdelegado ofreció al equipo de gobierno local su máxima colaboración para materializar las diferentes actuaciones que reclama el Ayuntamiento a lo largo de la legislatura y recordó el compromiso del Ejecutivo de Pedro Sánchez con los municipios gallegos y sus habitantes.".

2. O 30 de xaneiro de 2024, logo da reunión da Xunta Electoral de Galicia, trasladóuselle ao Subdelegado do Goberno en Pontevedra copia da denuncia, aos efectos de formular alegacións (RS 804/2024), extremo que se comunicou á representante xeral do Partido Popular (RS 805/2024).

3. O 31 de xaneiro de 2024, o denunciado formulou alegacións (RE 372/2024), motivando a conformidade do acto do que deriva a solicitude de incoación do procedemento sancionador co establecido no artigo 50 da LOREX, ao tratarse segundo refire *"...dunha visita ordinaria que debe interpretarse tamén como información necesaria para as persoas usuarias da N-640..."* sinalando que non existe no texto da denuncia nin

nos textos das publicacións achegadas, connotacións electoralistas nin campaña de logros. polo que solicita o arquivo do procedemento incoado por mor da denuncia.

Fundamentos de dereito

Primeiro. O artigo 50 da Lei orgánica 5/85, do 19 de xuño, do réxime electoral xeral (LOREX), prohibe expresamente no seu apartado 2 durante o período electoral *"calquera acto organizado ou financiado, directa ou indirectamente, polos poderes públicos que conteña alusións ás realizacións ou aos logros obtidos"*. E o seu apartado 3, prohibe *"calquera acto ou inauguración de obras ou servizos públicos ou proxectos destes, calquera que sexa a denominación utilizada, sen prexuízo de que ditas obras ou servizos podan entrar en funcionamento en dito período".*

Segundo. Na Instrución 2/2011, do 24 de marzo, da Xunta Electoral Central, sobre a interpretación do artigo 50 da LOREX, en relación ao obxecto e aos límites das campañas institucionais e dos actos de inauguración realizados polos poderes públicos en período electoral, inclúe entre as accións institucionais permitidas, no que aquí interesa, *"as campañas informativas que resulten imprescindibles para a salvagarda do interese público ou para o correcto desenvolvemento dos servizos públicos. Nestes casos o envío de cartas ou mensaxes aos interesados ou a inserción de anuncios en espazos ou lugares públicos ou en medios de comunicación, deberá limitarse estritamente a proporcionar información de interese xeral sobre a conclusión dunha obra pública, a posta en marcha ou o funcionamento dun servizo público, sen que poida conter connotacións electoralistas nin alusións ás realizacións ou logros obtidos polos poderes públicos afectados"* [apartado cuarto punto b) e derradeiro parágrafo].

Terceiro. Segundo ten afirmado a Xunta Electoral Central a interpretación do artigo 50.2 da LOREX debe efectuarse "*a la luz de diferentes preceptos constitucionales; en este caso resultan singularmente claros los que se contienen en los art. 23.2 y 103.1 de la Constitución, en la medida en que imponen, respectivamente, el principio de igualdad en el ejercicio del derecho de sufragio pasivo (art. 23.2), y el principio de neutralidad de los poderes públicos (art. 103.1); en relación con esto último conviene tener presente que la jurisprudencia del Tribunal Supremo ha declarado reiteradamente que la neutralidad de los poderes públicos constituye uno de los instrumentos legalmente establecidos para hacer efectiva la igualdad que ha de ser observada en el sufragio, siendo además una de las específicas proyecciones que tiene el genérico mandato de objetividad que el artículo 103.1 de la Constitución proclama para la actuación de toda Administración Pública (Sentencias de la Sala Tercera del Tribunal Supremo, de 28 de mayo de 2008, 11 de noviembre de 2009, 5 de noviembre de 2014 y 28 de abril de 2016). Y es que, en último término, la utilización de medios públicos institucionales vulnerando el principio de neutralidad comporta, a su vez la quiebra del principio de igualdad al que también se refiere el art. 8.1 de la LOREG*".

Cuarto. As administracións públicas no período electoral poden continuar co exercicio das competencias que legalmente teñen atribuídas*: «El artículo 50.2 de LOREG no prohíbe que durante los períodos electorales las administraciones públicas puedan ejercer las potestades administrativas que tengan legalmente atribuidas»* (Ac. XEC do 4 de marzo de 2020).

O inicio do período electoral "*no interrumpe aquellas actuaciones de los poderes públicos que resulten necesarias para la salvaguarda del interés público o para o correcto desenvolvemento de los servicios públicos"* (Ac. XEC do 10 de maio de 2011), e tampouco impide a información sempre que se limite estritamente a proporcionar aquela que sexa de interese xeral (Ac. XEC do 14 de abril de 2011) ou que sexa útil, carente de valoracións electoralistas e enmarcada dentro dunha campaña informativa específica (Ac. XEC do 16 de maio de 2019).

Non obstante, cómpre recordar tamén que é doutrina reiterada da Xunta Electoral Central que non é posible que en actos financiados polos poderes públicos se realicen actuacións que teñan contido electoralista ou se empreguen como campaña de realizacións ou logros obtidos, resultando improcedente. polo tanto, que as autoridades ou funcionarios realicen actos ou declaracións nese sentido (Ac.XEC do 8 de xuño de 2016, Ac. XEC do 14 de abril de 2011, Ac. XEC do 7 de abril de 2011).

Quinto. A visita institucional do Subdelegado do Goberno ao Concello de Caldas de Rei na que se revisa coa presenza do Alcalde o estado das inversións do Goberno de España nese Concello, en principio ben podería encadrase no ámbito da actividade ordinaria da Administración do Estado como refire o propio denunciado nas súas alegacións. O que non resulta procedente no eido que nos ocupa, e que se aproveite unha visita deste tipo para efectuar manifestacións das realizacións e logros obtidos, con independencia de que os proxectos aos que se aluda non sexan exclusivos da Comunidade Autónoma.

No presente caso, as manifestacións e valoracións efectuadas polo Subdelegado do Goberno ante os medios de comunicación, á marxe de que fora o Concello quen os tivera convocado, acerca das obras de reasfaltado da N-640 ao seu paso polo dito Concello, e do resto das iniciativas do Goberno de España no termo municipal relativas ao desenvolvemento do solo industrial, mellora das infraestruturas e colaboración en materia cultural, teñen un claro contido electoralista. As expresións utilizadas acerca desas realizacións e logros obtidos e a súa difusión polos medios de comunicación e alomenos nunha páxina web aberta ao público, determinan que nese acto o Subdelegado do Goberno en Pontevedra incorreu na prohibición prevista no artigo 50. 2 da LOREX.

Por outra parte, esta Xunta Electoral non comparte as argumentacións do denunciado na medida en que ese acto non era imprescindible para a salvagarda do interese xeral para o correcto desenvolvemento dos servizos públicos, e non pode ampararse polo

tanto, no disposto no apartado cuarto da Instrución da Xunta Electoral Central 2/2011.

En consecuencia

ACORDA

Estimar a denuncia e declarar que D. Abel Losada Álvarez, Subdelegado do Goberno en Pontevedra incorreu na prohibición establecida no apartado 2 do artigo 50 da LOREX, sen que, unha vez ponderadas as circunstancias concorrentes, proceda a incoación de expediente sancionador.

En execución do presente acordo, e para o cumprimento do disposto no art. 21.2 LOREX, desenvolvido pola Instrución da Xunta Electoral Central 11/2007, do 27 de setembro, comunícolle que contra el poderá interpoñer recurso de alzada ante a Xunta Electoral Central, que deberá ser presentado ante esta Xunta Electoral de Galicia, para o seu informe, antes das 10:00 horas do próximo día 6 de febreiro de 2024.

O recurso poderá presentarse por correo electrónico no seguinte enderezo: xunta.electoral.galicia@parlamentodegalicia.gal